

Olomoucký

DNES Olomouc, Přerov, Jeseník, Šumperk, Prostějov

1 °C

-1 °C

Počasí v kraji více informací →
pocasi.idnes.cz

olomouc.idnes.cz

Nově se prodej diskutovaného kratomu řídí přísnějšími pravidly. MF DNES zmapovala, jak to v Olomouci funguje v praxi.

Lenka Muzikantová
redaktorka
MF DNES

Berou ho vysokoškoláci jako „doping“ ve zkouškovém období, dospělí coby vzpruhu do práce, i senioři na bolavá záda či klouby. Zatímco ještě nedávno si kratom – který v malých dávkách stimuluje, ale při nadměrném užívání může vyvolat závislost podobnou té na opiátech – mohl koupit téměř kdokoli, od loňského listopadu to už neplatí. Byl totiž zařazen mezi psychomodulační látky a jeho prodej je tak nově možný pouze v licencovaných obchodech.

Ačkoliv prodejci vnímají státem nastavená pravidla, jež mají především zabránit prodeji kratomu nezletilým a za jejich porušení hrozí až desetimilionová pokuta, jako přísná, rámcově s nimi souhlasí.

„Nelíbilo se nám, jak se vše extrémně rozjelo a zašlo to už hodně daleko. Aby si děti míchaly koktejly z kratomu před vyučováním, předávkovávaly se a pak končily na urgentech, to je samozřejmě špatné,“ uvádí David Keklak z prodejny Kratolom v Olomouci, která aktuálně čeká na udělení licence a otevřít by měla během února.

„Éra ‚Divokého západu‘, kdy se kratom prodával po kilech v neoznačených sáčkích, naštěstí skončila. Jsme za to rádi,“ přidává jednatel společnosti MegaKratom Robert Cvetan. Jeho prodejna v olomoucké Úzké ulici je jedna z mála, která již licenci disponuje a zákazníci na pultech seženou kratom podle pravidel, tedy testovaný v laboratoři a v certifikovaném a zabezpečeném obalu.

„Prodej má nyní jasná pravidla. Základem je ověření věku 18 let. Zákazníkům nic nezatajujeme a aktivně se s nimi o rizicích bavíme. Na každém balení je sice povinné zdravotní varování, ale osobní konzultace je důležitá. Upozorňujeme je na to, že při neuváženém užívání hrozí vznik závislosti,“ zdůrazňuje Cvetan, který během ledna hodlá spustit i e-shop a online prodej kratomu.

V Olomouci již funguje také prodejna Strejdův Krátek. „Aktuálně

Stimulant i droga Kvůli zařazení mezi psychomodulační látky mohou kratom nabízet už jen licencované podniky – v Olomouci například MegaKratom v Úzké ulici (na snímku jednatel Robert Cvetan se svým otcem).

Kratom nově: bez dětí, kilovek a dráž

nabízíme výhradně kratom v práškové podobě, zákazníci si mohou vybrat z variant green, white, gold a red. Brzy plánujeme rozšíření sortimentu o tablety, různé extrakty a další povolené výrobky z kratomu či kratomových extraktů,“ uvádí Daniel Svoboda, který má licencovanou prodejnu také v Zábřehu a do budoucna by ji chtěl otevřít i v Přerově.

Až dvojnásobná cena Vysokoškolák Jakub, který kratom bere přes dva roky a vnímá ho jako klidnější alternativu k alkoholu, si ho dříve kupoval přes internet. Nyní se však musel vypravit přímo do obchodu. „Platím znatelně víc než dřív,“ svědčuje se. Kromě ceny ho překvapila i velikost balení, kratom lze totiž nově koupit pouze po 50 gramech. „Je to samozřejmě logisticky i finančně náročnější, ale my s velikostí balení bohužel nemůžeme nic dělat,“ krčí rameny Robert Cvetan.

Éra, kdy se kratom prodával po kilech v neoznačených sáčkích, skončila. A jsme za to rádi.

Důsledkem této regulace je i nárůst cen. „Částku jsme museli upravit ze 179 korun na 249 korun. Nejvíce to pocítí ti, kteří kupovali velká kilová balení. V přepočtu na gramáž se jim nákup prodraží i dvojnásobně,“ vypočítává Cvetan s tím, že do cen musejí prodejci promítat vysoké náklady na testy, nové obaly a poplatky státu – za výrobu a distribuci kratomu zaplatí 200 tisíc korun a stejnou částku pak vydají za

povolení pro e-shop. Licence navíc budou platit jen do konce roku.

Zdražit musel i Strejdův Krátek. „Ceny se pravděpodobně budou pohybovat přibližně v rozmezí od 200 do 300 korun. V průměru tak lze očekávat zdražení asi o 40 až 50 procent, přičemž u každého prodejce bude rozdíl oproti předchozím cenám individuální,“ míní Svoboda.

Nezletilých ubýlo Od listopadu zároveň mohou do kamenných prodejen vstoupit pouze lidé starší 18 let. Podle majitelů po zavedení pravidel licencované obchody nezletilé zájemce příliš nepřitahují. „Do prodejen se zpravidla ani nepokoušejí vstupovat,“ popisuje Svoboda. To potvrzuje také Robert Cvetan z MegaKratomu. „Počet pokusů ze strany nezletilých u nás klesl prakticky na nulu. Rychle se rozkrliklo, že v licencované prodejně nemají šanci. Zrovna nedávno jsme řešili

ojedinelý případ, kdy zájemce neměl občanku, tak jsme ho nekompromisně poslali pryč. Žádné složité figle už ani nezkoušejí. Vědí, že kontrola je u nás důsledná,“ poznamenává.

Podle něj zafungoval také zákaz venkovní reklamy. „Okamžitě jsme strhli veškeré polepy a aktuálně řešíme instalaci zatmění výloh, aby z ulice nebylo vidět dovnitř, přesně v duchu ochrany nezletilých,“ ujišťuje Cvetan.

V obchodech zaznamenávají i další změny, například chodí víc lidí a pro kratom dojíždějí i z daleka. „Míří k nám lidé z jiných měst, například až ze Zlína,“ říká Cvetan.

Na bolavá záda i nohy

Podle majitelů a provozovatelů kratom shopů je klientela věkově velice pestrá. „Ačkoliv si mnoho lidí myslí, že hlavní skupinou našich zákazníků jsou mladí ve věku 18 až 21 let, přibližně ze 70 procent jsou to pětadvacítníci a výš,“ popisuje Daniel Svoboda. Výjimkou podle něj nejsou ani senioři nad 70 let, kteří si kratom kupují na fyzické obtíže, například bolesti zad či kloubů. „Většinou příjdou s tím, že trpí chronickými bolestmi a lékař jim předepsal tramadol, což je silný opioid. Aby nemuseli tento syntetický dryák brát, hledají k němu přírodní alternativu,“ přibližuje David Keklak z Kratolomu.

Na dodržování regulace dohlíží Státní zemědělská a potravinářská inspekce. Ačkoliv ani jeden z oslovených obchodů žádnou kontrolu zatím nezaznamenal, podle mluvčího instituce Pavla Kopřivy jich postupně přibývá. Na zhodnocení je však podle něj ještě brzy.

Chřipka nabírá na síle. Počet nemocných se zdvojnásobil

OLOMOUCKÝ KRAJ Za uplynulý týden v Olomouckém kraji výrazně přibýlo lidí s akutními respiračními onemocněními. Hygienici aktuálně evidují 1 378 případů na sto tisíc obyvatel, což je dvojnásobek oproti předchozímu týdnu. „Nejvíce nemocných je na Prostějovsku,“ sdělila mluvčí olomoucké krajské hygienické stanice Markéta Koutná s tím, že se vyskytl také případ těžké chřipky.

„V okrese Prostějov bylo hlášeno 1 626 případů na sto tisíc obyvatel, nemocnost tam v tomto týdnu překročila epidemický práh stanovený v rozmezí 1 600 až 1 800 případů. Naopak nejnižší byla nyní evidována v okrese Jeseník, kde to bylo pouze 436 případů na sto tisíc obyvatel,“ shrnuje mluvčí krajských hygieniků.

Nejvíce nemocných je dlouhodobě mezi dětmi do pěti let, nejméně pak mezi lidmi nad 65 let. Hygienici evidují v Olomouckém kraji také první případ klinicky závažné chřipky. „Jednalo se o chřipku typu A. V případě onemocnění s klinickým obrazem chřipky bylo ve stejném období hlášeno 55 případů na sto tisíc obyvatel, což odpovídá hodnotám z předchozího týdne,“ poznamenala Koutná.

V předchozím týdnu statistiky výrazně ovlivnily vánoční svátky, kdy byly zavřené ordinace. Hygienici tehdy evidovali 648 případů na sto tisíc lidí, ještě o týden dříve jich bylo 884. (ČTK)

Nové centrum i obor. Zájemce láká na jevištní techniku

OLOMOUC V areálu Střední školy grafiky a médií Olomouc rozjelo provoz Kulturně edukační centrum (KEC) Moravského divadla. Od září nabídne jako první v zemi výuku středoškolského oboru zaměřeného na jevištní techniku.

Projekt za 120 milionů, na kterém spolupracuje Olomouc i kraj, získal podporu téměř 40 milionů z Národního plánu obnovy. „Nyní už máme program nejen na leden, ale i na únor a březen, postupně provoz zaplníme aktivitami, abychom si mohli během nadcházejícího půl roku otestovat, co vše prostor umí. Věříme, že od nové sezony nabídne maximální možnou kapacitu včetně zahraniční spolupráce,“ uvedl ředitel divadla David Gernéš.

Podle mluvčí divadla Vlasty Pechové v centru postupně vznikne zázemí pro Baletní studio. Součástí vizí jsou i pravidelné akce pro veřejnost, které představí Ateliér MDO. „Aktivity postupně rozšíříme, aby centrum plnilo i komunitní funkci pro přilehlou městskou část Nové Sady. Součástí nabídky budou kroužky a programy pro děti a dospělé,“ podotkla.

A od září otevře zmiňovaný studijní obor zaměřený na jevištní technologii. V první fázi přijme na základě talentových zkoušek patnáct žáků. „Už nyní víme, že pro ně budeme mít zajímavé možnosti dalšího uplatnění i praxe během studia, které se budou odehrávat nejen v Moravském divadle, ale domlouváme i zahraniční stáže,“ dodal Gernéš. Obor reaguje na poptávku po zvukařích, osvětlovačích a dalších jevištních profesích. (ČTK)

Přísnější podmínky Kratom k prodeji nově nesmí být vidět z ulice, takže výloha obchodů vypadá odlišně od ostatních. 3x foto: Eliška Ošťádalová, MAFRA

